

Convenant "Beton in een circulaire economie"

Convenant "Beton in een circulaire economie"

Convenant "Beton in een circulaire economie"

Op 5 juli 2016 hebben verschillende initiatief nemende bedrijven vanuit het Netwerk Betonketen een startbijeenkomst gehouden met de gemeente Utrecht. Geconstateerd is dat er een groot draagvlak is om een community (Netwerk Betonketen) op te zetten waarin gewerkt wordt aan het verduurzamen van de betonketen. Om dit concreet te maken worden er doelstellingen met elkaar afgesproken en wordt dit vastgelegd in een convenant. Doel van dit convenant "Beton in een circulaire economie" is om in samenwerking met partijen stappen te zetten om beton(producten) duurzamer te produceren, en te onderzoeken hoe beton (in de toekomst) kan worden hergebruikt en gerecycled voor toepassing in nieuw beton. Met deze stappen de CO₂-emissie van beton zoveel mogelijk beperken. De gemeente Utrecht heeft de ambitie geformuleerd dat uiterlijk vanaf 1 januari 2020 100% van het betongranulaat uit te slopen gebouwen en infra-werken van de gemeente weer toegepast wordt in de betonketen en de CO₂-emissie van het toegepaste nieuwe beton met 30% wordt verlaagd.

Inleiding

Utrecht wil een duurzame stad zijn. Duurzame ontwikkeling betekent dat de keuzes die nu gemaakt worden, ervoor zorgen dat Utrecht ook in de toekomst aantrekkelijk is voor haar bewoners en bedrijven. Een CO₂-neutraal Utrecht is goed voor het klimaat, draagt bij aan de maatschappelijke doelstellingen en versterkt de concurrentiekracht en financiële gezondheid van bedrijven en instellingen. Utrecht heeft zich in dit kader tot doel gesteld om in 2030 CO₂-neutraal te zijn.

In een circulaire economie gaan we slim om met energie, water, grondstoffen en voedsel. Het is een economie waarbij 'afval' een grondstof is en energie komt van duurzame bronnen en het is circulair, want schaarse grondstoffen worden teruggewonnen en ingezet om nieuwe (financiële of andere vormen van) waarde te genereren.

De gemeente Utrecht wil de verduurzaming van de stad en de regio te versnellen. Dit wil de gemeente doen samen met het bedrijfsleven en maatschappelijke partners; in dit geval voor de betonsector door middel van het Netwerk Betonketen. Om tot een circulaire economie te komen is een wezenlijke verandering noodzakelijk. Daarom zal in het overleg van het Netwerk Betonketen Utrecht ruimte zijn om te experimenteren om zo verder te komen. Daarnaast is er aandacht voor het slimmer organiseren van de keten, het afstemmen van de bedrijfsvoering en openheid van zaken geven naar elkaar.

Naar een circulaire economie

Jaarlijks wordt ca. 2,5 % van de bestaande werken met beton in Utrecht nieuw aangelegd en dus ook voor een groot deel vervangen. Door een integrale aanpak in de hele keten kan de waarde van deze stromen van grondstoffen vastgehouden worden. De opmaat naar een circulaire economie kan alleen in samenwerking succesvol zijn. Concrete en afrekenbare doelen worden bij voorkeur tussen maatschappelijke partners geformuleerd.

Uitgangspunt is dat bij hoogwaardige recycling grondstoffen optimaal worden benut in de hele keten en externe effecten op het milieu zoveel mogelijk worden beperkt.

Materiaalketens overstijgen vaak het nationale niveau. Echter, vanwege het gewicht van beton is de kringloop vooral regionaal georganiseerd, omdat anders de milieudruk door transport veel hoger wordt. Dit is in het kader van de circulaire economie ook onwenselijk. De weg naar een circulaire economie betekent:

1. Een economisch systeem dat uitgaat van het behoud van natuurlijke hulpbronnen, herbruikbaarheid van producten dan wel materialen én waardecreatie nastreeft in iedere schakel van de keten. In een circulaire economie zijn kringlopen gesloten zodat grondstoffen in de keten blijven en geen afwenteling op mens en milieu ontstaat. Het natuurlijk kapitaal blijft daardoor vitaal en productief.
2. De opmaat naar een circulaire economie met reductie van de CO₂-emissie vergt aanpassingen in de hele keten. Allereerst door aan de voorkant van de keten producten duurzamer te ontwerpen, door middel van 'ecodesign' en 'design for recycling', maar ook door productieprocessen duurzamer in te richten. Een milieubewust consumptiepatroon en meer hergebruik van producten en materialen zijn ook belangrijke bouwstenen voor een duurzame samenleving.
3. Een circulaire economie betekent ook inspanningen aan de achterkant van de keten. Meer en betere recycling – doelmatig, tegen acceptabele kosten en zonder negatieve milieueffecten – is essentieel om ervoor te zorgen dat waardevolle grondstoffen opnieuw worden gebruikt als grondstof in beton.
4. Uiteindelijk is een integrale ketenaanpak en -samenwerking nodig voor een circulair economie met klimaatwinst. Verschillende organisaties zullen in alle fases van de levenscyclus van een product moeten samenwerken om duurzaam grondstoffenbeheer in de hele keten te realiseren.

Doelstellingen Netwerk Betonketen Utrecht

Zoals eerder geformuleerd is het doel van dit convenant om betonnen materialen die in Utrecht vrijkomen hoogwaardig her te gebruiken of door recycling weer toe te passen bij de productie van beton, en de CO₂-emissie van beton substantieel te verlagen. Om deze doelstelling te bereiken werken de deelnemers in Netwerk Betonketen Utrecht gezamenlijk aan de volgende subdoelstellingen:

1. Stimuleren van hoogwaardige recycling en reductie van de CO₂-emissie;
2. Stimuleren van duurzame innovaties voor hergebruik en recycling, gericht op kwaliteit en verlaging milieubelasting;
3. Optimale ketensluiting voor betonnen materialen door verbeterde samenwerking tussen alle schakels in de keten.

Deelnemers Netwerk Betonketen Utrecht

1. Deelnemers stellen voor de periode 2017-2019 een uitvoeringsprogramma op om de afspraken in het convenant in meer detail uit te werken voor effectieve implementatie;
2. Deelnemers stellen het Netwerk Betonketen Utrecht in voor de overkoepelende coördinatie van het convenant en het uitvoeringsprogramma (zie ook bijlage);
3. Deelnemers brengen een (pilot) project in waarin binnen de geldende regelgeving geëxperimenteerd kan worden met circulair en CO₂-arm beton. Deelnemers werken samen aan deze concrete projecten om 'ecodesign' en 'design for recycling' te stimuleren en de markt voor hergebruik van beton te vergroten;
4. Deelnemers streven naar een reductie van de CO₂-emissie van 30% per 31 december 2019;
5. Deelnemers dragen de kennis over de mogelijkheden van beton als duurzaam bouw materiaal voor duurzame toepassingen actief uit;
6. De deelnemers stimuleren andere partijen / opdrachtgevers (Woningcorporaties, Projectontwikkelaars, Zorgorganisaties, gemeenten en andere opdrachtgevers) die projecten willen realiseren met duurzaam beton en/of die op dit gebied willen innoveren. Partijen kunnen op elk moment aanhaken bij de organisatie en haar doelstellingen aangaande dit convenant;
7. De deelnemers zetten zich in voor het realiseren van innovaties, door partijen in de keten met elkaar te verbinden en door scholen en studenten bij projecten te betrekken;
8. De effecten van de maatregelen worden gemonitord;
9. De duur van het convenant is geldend tot en met 31 december 2019. Elk jaar zal het convenant kort worden geëvalueerd en waar nodig worden bijgesteld. In 2019 zullen partijen zich beramen over de voortgang na 31 december 2019 van Netwerk Betonketen Utrecht en de daarbij te maken afspraken.

UTRECHT 10

Datum: 10 mei 2017

Gemeente / naam:

Handtekening:

Bunnik	Erica Spil	
De Bilt	Anne Brommersma	
Houten	Michiel van Liere	
IJsselstein	Hans Lappee	
Nieuwegein	Peter Snoeren	
Stichtse Vecht	Linda van Dort	
Utrecht	Lot van Hooijdonk	
Vianen	Frank Meurs	

UTRECHT 10

Datum: 10 mei 2017

Gemeente / naam:

Handtekening:

Bunnik	Erica Spil	
De Bilt	Anne Brommersma	
Houten	Michiel van Liere	
IJsselstein	Hans Lappee	
Nieuwegein	Peter Snoeren	
Stichtse Vecht	Linda van Dort	
Utrecht	Lot van Hooijdonk	
Vianen	Frank Meurs	

Datum: 10 mei 2017

Gemeente / naam:

Handtekening:

Woerden	Hans Haring	
Zeist	(Johan Varkevisser) 	
Oudewater	Bert Vermeij	
Lopik	Gerrit Spelt	
Montfoort	Ineke Langerak	
Wijk bij Duurstede	Hans Marchal	
Utrechtse Heuvelrug	Hans Nijhof	
Eemnes	Niels Rood	